

2020.gada 30.jūnija spriedums lietā Nr. SKA-1069/2020

ECLI:LV:AT:2020:0630.A420341617.14.S

The principle of openness in public procurement tender

Slimnīca atklāta konkursa ietvaros medicīnisko ierīču apstrādei nepieciešamo materiālu un palīg līdzekļu piegādātāju noteica lozējot. Tomēr uzvarētāja izvēle, izmantojot izlozi, notikusi bez pretendentu klātbūtnes. Lēmums tika pārsūdzēts tiesā.

Augstākā tiesa lietā atzina, ka izloze ir tradicionāli godīgs izvēles veids, ļaujot nejaušībai izšķirt, piemēram, kuram no diviem vai vairākiem vienādiem piedāvājumiem dot priekšroku. Tomēr konkrētajā izlozē netika ievērots atklātuma princips, proti, uzvarētāja izvēle notikusi procesā, kas nav atklāts un caurskatāms. Šī principa ievērošanas nodrošināšana ir būtisks iepirkuma procedūras tiesiskuma elements. Iepirkuma procedūras – izlozes – tiesiskuma novērtējumā tik būtisku pārkāpumu kā atklātuma principa neievērošana varētu atsvērt vienīgi tādi pierādījumi, kas pārliecinoši pierāda faktu, ka izlozē bijusi izslēgta negodīgas rīcības iespēja.

Ja atklātuma princips nav nodrošināts vispār (iepirkuma uzvarētāja noteikšanā nav piedalījušies ne pretendenti, ne neatkarīgs novērotājs), gan tiesai, gan pašiem pretendentiem nav iespējams pilnvērtīgi pārliecināties par to, vai uzvarētāja izvēles procedūra patiešām noritējusi tiesiski. Iepirkuma komisijas locekļu liecības, lai arī kādu ticamību tām piešķirtu, nevar pilnībā izslēgt šaubas par izlozes objektivitāti un pilnīgu nejaušības principa ievērošanu.

Tas, ka, uzklusot iepirkumu komisijas locekļu liecības, tiesai nerodas šaubas par izlozes godīgu norisi, pats par sevi nevar būt pietiekams iemesls atzīt, ka atklātuma principa nenodrošināšana ir attaisnojama un izloze noritējusi tiesiski. Šādi vēlāk iegūti pierādījumi par iepirkuma procedūras norisi nepadara par maznozīmīgiem tos trūkumus, kurus iepirkuma procedūras tiesiskuma novērtējuma iespējās rada atklātuma principa neīstenošana.